לאם איתא ליתני של צמר דיהה הימנו. תימה דע"כ לריך

ל) [ב"ב פד. בכורו' מא. חולין סג.], ב) [סוטה ה:],

ג) [שבת נד.], ד) [בלשון רומי הוא שר החיל. מוסף

הערוך], ס) [עי׳ בערוך ערך חרש ג' מה שפירש בשם רב

האי גאון], ו) ע"ו ב:, ז) [ל"ל

מח"זו. ע) ל"ל כאותו. יעב"ד

וכ״ה הרש״ל בדפוס הראשון, י) צ״ל ולא יטמאו

את מחניהם (במדבר ה). ל) [ויקרא כב], ל) [וע"ע תוס' נדה יז. ד"ה הא],

הגהות הב״ח

(ה) רש"י ד"ה מכננין וכו' והוא בית נפש:

גליון הש"ם

תום' ד"ה לא אשכחן וכו' וי"ל דה"מ עדיף מפי.

יהשה לי דמ"מ אחרי

קרי לא מלינו דעון מיתה חייב קרבן דמידי דהוי שמיעת קול ונשאר ממילא הסברא לאוקמי בתרומי

יאספנה מחקנה פערות ולא במקדש מכח הסברא דלא מצינו דעון כרת דלסגי

בעולה ויורד א״כ מאי

פרכי' ואימא בה למעוטי

הקדש הא לזה ל"ל קרא

דמסברה מוקמי׳ בתרומה

ולא במקדש ומוכח דבה למעט תרומה ול"ע:

לעזי רש"י

בו ב עיין בהשגות שם ובכ"מ: ג [מיי פ"י מהלי שגגות

הלכה ה]:

תורה אור השלם ו. ואם בהרת לבנה הוא וְצְׁמַלְ הַּלְּוֶלְ תַּלְּבְּלֵוּ הַחֹא בְּעוֹר בְּשְׁרוֹ וְעַמֹּלְ הִין מְרְאָהָ מִן הָעוֹר וּשְׁעָרְה לא הָפּרְ לְבְן הַהְּפָּגִּי הַכְּהַן אֶת הַנְּגַע שְׁבְעַת יְמֵים: וויקרא יג ד בר וְרְאָה אֹתָה הַכֹּהַן וְהַנֵּה נֶהְפַּךּ שֵׁעָר לְבָּן בַּבַּהֶרֶת וּמַרְאֶהָ עָמֹק מִן הַעוֹר צַרַעַת הָוֹא בַּמְּכְוָה פרחה וטמא אתו הכהו :נֶגע צְרַעַת הָוא

ויקרא יג כה אַדָם כִּי יִהְיֵה בְעוֹר. כּ. אָנָם בַּיּ יִּנְיֶּח בְּשׁׁרוֹ בָהֶרֶת וְהִיָּה בְעוֹר בְּשָׁרוֹ בַהֶּרֶת וְהִיָּה בְעוֹר בְּשָּׁרוֹ לְנֶגֵע צְרָעֵת וְהוּבָּא אֶל אַהְרֹן הַכּּהֵן אוֹ אֶל אַחַד מִבְּנָיו הַכּּהֲנִים:

ויקרא יג ב ויקרא יג ב 4. וְעַל כָּל הֶהְרִים הָרְמִים וְעַל כָּל הַגְּבְעוֹת הַנְּשָׁאוֹת: ישעיהו ב יד 5. וְהָיָה כָּל הַנּוֹתֶר בְּבֵיתְרָ יָבוֹא לְהִשְׁתַּחֲוֹת לוֹ לִאֲגוֹרַת כָּסֶף וְבִכַּר לָחֶם וְאָמֵר סְפָחֵנִי נָא אֶל אַחַת הַבְּהֻנּוֹת לֶאֱכֹל פַּת אַחַת הַבְּהֻנּוֹת לֶאֱכֹל פַּת שמואל א ב לו לחם: לָהָם: שמואל א ב לו הַרְּאָה הָבּּהְן וְהַנְּה שָׁאֵת לְּבְנָה בְּעוֹר וְהַרִּא הָשָּׁכָר שַׁצָר לְבָן וּמִחְיַת בָּשֶׂר חִי בִּשְׁאַת:

ויקרא יג 7. בּן אֲמַר חֵיוְתָא רְבִיעְיָתָא מַלְכוּ רְבִיעָאָה הָהֵוֹא בְאַרְעָא דִּי תִשְׁנַא מִן בָּל מִלְכְוֹתָא וְתַאבֻל כָּל אַרְעָא וּתְדוּשִׁנָּה וְתַדְקַנָּה: דניאל ז כג

רבינו חננאל

d) הוה ליה למימר דהא שאת עדיפא מסיד. אמרי אין דהא תניא הכי ר' נתן אומר לא שאמר ר' עקיבא של סיד דיהה הימנה אלא של שאת כשלג שנאמר והנה מרים מצוערת כשלג. בהרת לבנה היא. אין לבנה למעלה הימנה. תנא הטיל הכתוב הספחת בין שאת לבהרת. כשם שטפילה לזו כך טפילה לזו. ומנא לזו כך טפיינה .... לן שהספחת טפילה היא ייייייי ספחני נא אל לן שהספרות שפילה היא שנאמר ספחני נא אל אחת הכהונות לאכל פת לחם. שאת אין שאת אלא גבוהה שנאמר על ההרים הגבוהים ועל הגבעות הנשאות. ומראה עמוק מן העור כמראה חמה העמוקה מן הצל. שאת כצמר לבן שהוא נקי בצמו לבן שוווא נקי בן יומו שמכבנין אותו למילת. א"ר חנינא משל (דר׳ חנינא) [דרבנן] למה הדבר דומה לתרי מלכי ותרי איפרכי. מלכו של זה למעלה מאיפרכו (של זה למעלה מאיפוכו (של זה) דנפשיה וכן מלכו של זה למעלה מאיפרכו דנפשיה והוא כגון מלכא ורופילא אלקפתא וריש גלותא. א"ל רב פפא

לרבא שבור מלכא חשיב

כלומר לא נקט סיד דוקא אלא קאי את"ק או שמא רבי נתן מגיה נמי במילתיה דרבי ישמעאל שאת במקום סיד: ואין אחרת לבנה. והא דכתיב (תהלים קמו) הנותן שלג כלמר אורחיה דקרא למיתלי שאינו מלוי במלוי: בלימא דביתנא ושחקיה. פי׳ בקונטרס דחדש יותר לבן ולח יתכן דבפ' כל היד (נדה דף יז.) משמע דשחקים לבנים יותר ומעלו טפי לבדיקה אלא לענין חשיבות נקט ליה דומיא דכל הני דלעיל ומיהו בנדה י"ל דמעלו לבדיקה לפי שהם רכים יותר אבל הקונטרס פירש שם לפי שהם לבנים יותרם: לא הזהיר אלא על מומאת מקדש וקדשיו. פירש בקונטר׳ אזהרת קדש דכתיב בקדשים לא יאכל עד אשר יטהר ותימה דבפרק בתרא דמכות (דף יד:) משמע דבין לרבי יוחגן ובין לריש לקיש אתי האי קרא לאוהרת תרומה ואוהרת קדש נפק' לן לר' יוחנן מג"ש דטומאתו טומאתו ממקדש ולר"ל מבכל קדש לא תגע ויתכן פירוש הקונטרס לההוא תנא דאמר בפ' הערל (יבמות עה. ושם) בזב בעל ג' ראיות ובמצורע מוחלט הכתוב מדבר ומאי אשר יטהר עד דמייתי כפרה והני אמוראי דמכות כרבי ישמעאל דפליג עליה התם ומוקי לה בתרומה ור' יוחנן גופיה מסיק לה בפרק הערל (שם דף עד.) משמיה דרבי ישמעאל איזהו דבר השוה בזרעו של אהרן הוי אומר זה תרומה: אימא תרומה. פירוש אימא נמי תרומה אבל אין לפרש אימא דוקא תרומה אבל מקדש וקדש דאיכא כרת לא תסגי ליה בקרבן עולה ויורד דהא בסמוך לא פריך הכי אלא משום דכתיב ביה מיעוטא וה"נ דהוה מלי למיפרך אימא טמא ששימש שאפשר להיות איסור עבודה בלא איסור מקדש כגון שנטמא בעזרה וילא בלא שהייה והפך בלנורא דרך הליכתו כדאמר בפ"ב לקמן (דף יז:) אלא משום דהיא גופה גמר מתרומה בפרק אלו הן הנשרפין (סנהדרין דף פג:) להכי נקט תרומה ומטומאת כהנים לא מלי למיפרך שלא החהרו אלא על המת

והכא כתב שרץ ונבלה: לא אשַכחן עון מיתה דמחייב עליה קרבן. תימה ה"נ לא אשכחן עון כרת דמחייב עליה קרבן עולה ויורד ®ויש לומר דההוא טעמא עדיף ליה טפי:

עולה

למיתני שלג וסיד דאת"ק קאי דקתני הפתוך שבשלג כיין המזוג בשלג הפתוך שבסיד כיין המזוג בחלב דברי ר' ישמעאל ואם איתא של צמר דיהה הימנה מיבעי ליָה אמרי אין הכי נמי והתניא רבי נתן אומר לא שאמר ר' עקיבא של סיד דיהה הימנה אלא של צמר דיהה הימנה ומנלן דבהרת עזה היא אמר אביי אמר קרא יואם בהרת לבנה היא היא לבנה ואין אחרת לבנה תנו רבנן אבהרת עמוקה וכן הוא אומר יומראה עמוק מן העור יכמראה חמה העמוקה מן הצל ישאת ייאין שאת אלא גבוה וכן הוא אומר יעל כל ההרים הרמים ועל כל הגבעות הנשאות ספחת אין ספחת אלא מפילה וכן הוא אומר יואמר ספחני נא אשכחן מפילה לשאת מפילה לבהרת מגלן אמר רבי זירא נאמרה ילבנה בשאת ונאמרה לבנה בבהרת מה לבנה האמורה בשאת יש לה מפילה אף לבנה האמורה בבהרת יש לה מפילה במתניתא תנא המיל הכתוב לספחת בין שאת לבהרת לומר לך כשם שמפילה לשאת כך מפילה לבהרת: שאת כצמר לבן: יימאי צמר לבן אמר רב ביבי אמר רב אםי צמר נקי בן יומן שמכבנין בו למילת אמר רבי חנינא משל דרבגן למה הדבר דומה לתרי מלכי ולתרי איפרכי מלכו של זה למעלה ממלכו של זה ואיפרכו של זה למעלה מאיפרכו של זה האי זה למעלה מזה וזה למעלה מזה הוא אלא מלכו של זה לָמעלָה מאיפרכיה דנפשיה ומלכו של זה למעלה מאיפרכיה דנפשיה רב אדא בר אבא אמר כגון מלכא ואלקפמא יירופילא וריש גלותא האי זה למעלה מזה הוא אלא כגון מלכא ורופילא ואלקפטא וריש גלותא רבא אמר כגון שבור מלכא וקיםר א"ל רב פפא לרבא הי מינייהו עדיף אמר ליה ∘בחורשיא קא אכיל ליה פוק חזי מיבעא דמאן סגי בעלמא דכתיב יותאכל כל ארעא ותדושנה ותדקנה יא"ר יוחנן זו רומי חייבת שמיבעה יצא בכל העולם כולו רבינא אמר כגון גלימא דעמר ושחקיה סדינא דכיתנא ושחקיה: את שיש בה ידיעה בתחלה וכו': ת"ר מנין שאין הכתוב מדבר אלא במומאת מקדש וקדשיו ודין הוא הואיל והזהיר וענש על המומאה וחייב קרבן על הטומאה מה כשהזהיר

ואם איתא. דלמר אחר שלג תני להו: של למר דיהה הימנה מיבעי ליה. דיהה פלית"א בלע"ז: עמוקה וגבוה לאו דוקא קאמר אלא נראית כעמוקה: " טפילה לבהרת מנלן. לרבנן קבעי לה דאילו רבי עקיבא אומר כו׳ וי״ל דהיינו דקמשני אמרי אין כדתניא לרבי עקיבא לית ליה ריבוי טפילה לבהרת: ספחני. אספני:

בו יומו. ביום הולדו: מכבנין. לשון הרחלים יולאות כבונות (שבת דף נב:) וכמו (גיטין דף יד:) תנתן כבנתי לבתי פרמוי"ל והוא (א) בת נפש שקורין נושק"א שמחברין בה פתיחות פי החלוק כך כשנולד הכבש והאם לוחכתו אין ח׳ למרו נקי ש באותו יום והרוצה להצניעו למילת עושה לכבש מעטה עור ומכבנו עליו שלא יתפרד ונמלא הלמר מכוסה כל הימים: מלכו של זה. בהרת שהוא מלכו של סיד למעלה משאת שהוא מלכו של קרום ולכן הן מלטרפין הבהרת והשאת ואיפרכו של מלד זה למעלה מאיפרכו של מלך זה סיד למעלה מקרום וממילא שמעינן דסיד למטה משחת הוח: חלה מלכו של זה למעלה מחיפרכיה דנפשי'. כל חיפרכום הולך אחר מלכו כך כל תולדה מצטרפת לאביה: הכי גרסינן ומלכו של זה למעלה מחיפרכיה דנפשיה: מלכח ואלקפטא. שני מלכים הם ומלכא חשיב מאלקפטא: רופילא. איפרכוס של מלכח: וריש גלותה. חיפרכום של חלקפטח: כגון מלכח וחלקפטח. כשמהלכין זה אחר זה כסדר זה הולכים: האי זה למעלה מוה הוא אלא כגון מלכא ורופילא ואלקפטא וריש גלותא. כשמהלכין שנים שנים כל איפרכום הולך אחר מלכו: שבור מלכא. מלך פרס וקיסר מלך רומי וכל אחד יש לו איפרכוס: הי מנייהו השיב. שבור או קיסר: נחורשיא אכיל ליה. האיש הזה מוטמן ביערים כל ימיו שלא שמע בטיבעה של מלכות רומי והולרך לשאול זאת. ורב פפא משום דאקדים רבא שבור מלכא לקיסר הוא דשיילי׳ ורבא מיראה עשה שהיה תחתיו במלכותו כדאמר במס׳ חגיגה (דף ה:) שדור דבי שבור מלכא וגרבוהו: רומי חייבת. תרגום של רשעה שנאמר (מלאפי א) וקראו להם גבול רשעה: רבינה המר. משל

דרבנן כגון גלימא דעמרא שהוא

מלובן כשהוא חדש וליבונו מבהיק

הרבה יותר משל טלית ישנה: וגלימא

דכיתנא ושחקיה. שהחדש לבן הרבה

משל ישן אבל החדשות של זו ושל זו

קרובות להיות שוות. כך הבהרת

גבוהה הרבה מן הסיד שהוא תולדתו

וָהשאת מן הקרום והאבות קרובים

להיות שוים: שאין הכתוב מדבר.

פרשת קרבן עולה ויורד [ויקרא ה] שחייבתו

קרבן על הטומאה מנין שאין מחייבו

על מגע אלא אם כן אוכל באותה

טומאה קדש או נכנס למקדש: ודין

סוא. הרי אתה דן מאליו: הואיל

פלית"א [פלד"א]. חיוור. פרמוי"ל [פירמ"ל]. סגר. נושק"א. סיכה, מכבנה.

מוסף רש"י

עמוק. דהיינו שפל, כמראה חמה שנראית עמוקה, שפל מן הלל (בכורות מא.) חמה אלל לל נראית עמוקה, וכן כל לבן ושחור בבשר נראה הלבן עמוק, כך בהרת לבנה היא (חולין סג.). שמכבנין בו. קושרין צגד סביבו ביום שנולד שלמרו נקי ומשמר למרו שלא יטנף, למילת. לעשות מלמרו כלי מילת. מכבנין, על שעושין כמין הרסי מתכת לחבר הבגד. קרט תנופנו לחפר הסבור, כמו תנתן כבינתי לבתי, נושק"א בלע"ו (שבת נד. ואלקפטא. דוכוס (זבחים ٤١:).

רבינו חננאל (המשך) יטמאו את מחניהם. וענש שנאמר כל הנוגע במת בנפש האדם אשר ימות בנפש האום אשו ימות: ולא יתחטא [את משכן ה' טמא] ונכרתה וגו' (במקדש) [ובקדש] הזהיר (במקוש) (ובקוש) החדיר אמר ריש לקיש בכל קדש לא תגע וגר' ותניא בוותיה ומפורש בפרק בחותה הכפודש בפוק אלו הן הלוקין בתחלתו ג) דאתקש קדש למקדש. ועוד מפורש ביבמות פרק . הערל כי זו הנגיעה אכילה היא. וענש ונפש כי תגע בכל טמא בטומאת אדם

והוהיר וענש. על הזדון טומחה עולה וחייבין נמי קרבן על שגגת טומאה מה מלינו כשהזהיר וענש כרת על זדון טומאה בטומאת מקדש וקדשיו הזהיר וענש שנאמר (ויקרא כא) י לא יטמאו את מקדשי הרי זה אזהרת מקדש בקדשים לא יאכל עד אשר יטהר (שם כב) הרי אזהרת קדש כי את מקדש ה' טמא ונכרת (במדבר יט) הרי עונש מקדש והנפש אשר מאכל בשר מזבח השלמים וגו' (ויקרא ז) הרי עונש קדש: **מרומה.** אם אכל מרומה בטומאה דהזהיר וענש דכתי' בקדשים לא יאכל ותרומה בכלל מדכתי׳ בה בההיא ענינא ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים ואמרינן ביבמו׳ (עד:) דבתרומה קאי מדתלי׳ בהערב שמש דאילו קדשים עד דמייתי כפרה : ו**ענש.** ומתו בו כי יחללוהו ⁽²⁾ : לא אשכהן עון מיחה דמהייב קרבן. שאין חטאת באה אלא אשגגת כרת כדאמרי׳ בהוריו׳ (ח.) :

וענש על המומאה לא הזהיר וענש אלא

על מומאת מקדש וקדשיו יאף כשחייב קרבן על המומאה לא חייב אלא על

מומאת מקדש וקדשיו ואימא תרומה

שהזהיר וענש לא אשכחן עון מיתה דחייב

עליה קרבן אימא ה"מ קרבן קבוע אבל

או קיסר. א"ל רבא בי אר קיסר. א"ל רבא בי חרשיה אכול ליה. פי' מכה אוכלת לך בעיניך. כלומר אינך רואה טיבעא דמאן סגי בעלמא אלא טיבעא דקיסר קאולא כרי יוחנן דאמר מאי דכתים ותאכל כל אועא וחדושה ותדקנה. זו רומי חייבת שטבעה יוצאה בכל העולם. 3) כדמתרגמינן בקרחתו בשחיקותיה שחקיהו. פי׳ בלאותיהם: **מתני'** כל שיש בה ידיעה בתחלה כרי ת״ר בתורת כהנים מנין שאין חייב אלא בטומאת מקדש וקדשיו. הזהיר וענש על הטומאה במקדש. הזהיר ולא

ואכל מבשר זבח השלמים ונכרתה וחייב קרבן על הטומאה שנאמר או נפש אשר תגע בכל דבר טמא או בנבלת חיה טמאה וגר מה זה שהזהיר וענש לא הוא אלא בטומאת מקדש וקדשיו. אף זו הטומאה שחייב בה קרבן אינו אלא בטומאת מקדש וקדשיו. ודחי׳ ואימא טומאת תרומה דהא אית בה הזהרה ועונש דכתיב ולא תשאו עליו חטא ומתו בו כי יחללוהו. ופרקינן תרומה עון מיתה היא ולא אשכחן בעון מיתה דחייב קרבן. ואמרינן נהי דאינו חייב קרבן קבוע קרבן עולה ויורד ליחייב.